

ด้าน

ที่ คค (ปคร) 0206/205

สวค. 1/308	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วส. 15.11.2553	ที่ 77420 - 180
เวลา 16.05	วันที่ 5 ต.ค. 2553 15.50

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม.10100

5 ตุลาคม 2553

เรื่อง บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไก
การปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล (Memorandum of Understanding
between the Governments of the Member States of the Association of
Southeast Asian Nations and the Government of the People's Republic
of China on Maritime Consultation Mechanism) พร้อมคำแปลภาษาไทย
2. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด้านที่สุด ที่ กต 1204/1306 ลงวันที่ 30
พฤศจิกายน 2552

1. ความเป็นมา

1.1 ในการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ 2 เมื่อเดือนตุลาคม 2546 ณ กรุงย่างกุ้ง สหภาพพม่า ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการจัดตั้งกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน

1.2 ในการประชุมกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเลอาเซียน-จีน ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 5-7 กันยายน 2550 ณ เมืองชิงเต่า สาธารณรัฐประชาชนจีน ฝ่ายจีนได้เสนอร่างบันทึกความเข้าใจด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างหน่วยงานด้านความปลอดภัยทางทะเลของอาเซียนและจีนเป็นครั้งแรก โดยที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน-จีนและที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ 6 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2550 ณ ประเทศสิงคโปร์ ได้มีมติให้ความเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าว หลังจากนั้นได้มีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างบันทึกความเข้าใจ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นทั้งในการประชุมกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเลอาเซียน-จีน และในการประชุมคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียนซึ่งจัดระหว่างปี 2551-2553 โดยได้รายงานความก้าวหน้าให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน-จีนและที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีนทราบอย่างต่อเนื่อง

1.3 ในการประชุมคณะทำงานด้านการขนส่งทางน้ำของอาเซียน ครั้งที่ 19 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-22 เมษายน 2553 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้ข้อยุติในร่างสุดท้ายของบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล และขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนดำเนินการตามขั้นตอนภายในเพื่อให้สามารถลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ 9 ในเดือนพฤศจิกายน 2553 ณ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

1.4 ในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน ครั้งที่ 29 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-3 มิถุนายน 2553 ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ที่ประชุมรับทราบว่าการประชุมอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ข้อยุติในสาระของบันทึกความเข้าใจดังกล่าวแล้ว และอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อขออนุมัติการลงนามบันทึกความเข้าใจ เพื่อให้สามารถลงนามได้ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีน ครั้งที่ 9 ซึ่งกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 11-12 พฤศจิกายน 2553 ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศบรูไนดารุสซาลาม

2. สาระสำคัญของบันทึกความเข้าใจ

2.1 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อกระชับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือในสาขาการขนส่งทางทะเลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยทางทะเลของประเทศภาคี

2.2 สาขาความร่วมมือครอบคลุมถึงการควบคุมเรือในเมืองท่า การคุ้มครองสิ่งแวดลอมทางทะเล การรักษาความปลอดภัยในการขนส่งทางทะเล เครื่องหมายการเดินเรือ การฝึกอบรมและออกประกาศนียบัตรคนประจำเรือ และการสอบสวนอุบัติภัยและอุบัติการณ์ทางทะเล ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงคมนาคม การลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวจึงเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะได้อาศัยความร่วมมือในกรอบของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในสาขาความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจ ต่อไป ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือจะอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของประเทศภาคีแต่ละประเทศ

2.3 กำหนดให้มีการจัดประชุมกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเลอาเซียน-จีนปีละ 1 ครั้ง ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยหัวหน้าคณะผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายของประเทศสมาชิกอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีหน่วยงานด้านความปลอดภัยในการขนส่งทางทะเลของจีนและสำนักเลขาธิการอาเซียนปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ และรายงานผลให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน-จีน และที่ประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน-จีนทราบด้วย

2.4 หน่วยงานที่รับผิดชอบตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ คือ หน่วยงานที่มีอำนาจด้านการขนส่งทางทะเลของประเทศภาคี ซึ่งในส่วนของประเทศไทยคือ กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

2.5 บันทึกความเข้าใจ จะมีผลบังคับใช้ ณ วันที่ลงนามและจะยังมีผลต่อไปในเบื้องต้นเป็นเวลา 5 ปี และจะขยายเวลาต่อไป 5 ปีทันที ประเทศภาคีอาจบอกเลิกการเป็นภาคีบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้โดยมีหนังสือแจ้งสำนักเลขาธิการอาเซียนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือน

รายละเอียดบันทึกความเข้าใจ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

3. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 กระทรวงคมนาคมมีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศขอทราบความเห็นเกี่ยวกับการลงนามบันทึกความเข้าใจ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งขอให้พิจารณาด้วยว่าเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หรือไม่ประการใด ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่าสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นเรื่องกลไกการหารือด้านการขนส่งทางทะเล จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะหรืออาจจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ก็ไม่น่าเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 เกี่ยวกับเรื่องนี้ กรมเจ้าท่าเห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กรอบของกฎหมายปัจจุบัน

3.2 กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศว่าสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เป็นเรื่องกลไกการหารือด้านการขนส่งทางทะเล จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่จะหรืออาจจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และโดยที่ Article II – Areas of Cooperation ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะใช้บังคับในกรอบของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายของประเทศภาคี ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ก็ไม่น่าเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

3.3 กรมเจ้าท่ามีหนังสือถึงกระทรวงคมนาคมขอให้ดำเนินการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

4. วิเคราะห์ผลกระทบ

การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล อาเซียน-จีน จะมีส่วนช่วยสนับสนุนบทบาทของประเทศไทยในฐานะประธานอาเซียน และสอดคล้องกับบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการขนส่งอาเซียน-จีน ซึ่งผู้นำอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ลงนาม เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2547 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งยังเป็นการขยายความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลของอาเซียนไปยังประเทศอื่นๆ นอกภูมิภาค โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีระดับการพัฒนาและขีดความสามารถในสาขาความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจ สูงกว่าประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนใหญ่ รวมทั้งประเทศไทย จึงเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะได้อาศัยความร่วมมือในกรอบของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในสาขาความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจ ต่อไป

5. ประเด็นการพิจารณา

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กรมเจ้าท่าเสนอให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

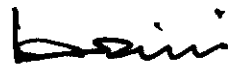
5.1 อนุมัติการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล

5.2 มอบหมายให้อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลของรัฐสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยกลไกการปรึกษาหารือด้านการขนส่งทางทะเล ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจดังกล่าวที่มีสาระสำคัญ ขอให้อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้นๆ แทนคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

5.3 มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสำหรับการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของ คณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ 26 ตุลาคม 2553 ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. 0 2280 5638-9, 0 2280 3468

โทรสาร 0-2281-4829, 0-2280-1714